

[J. S. Foget.]

nu maa indstille tre for een, altsaa at de faar en vis Medbestemmelsesret om, hvem der skal sidde i Appelretten. Vi har hørt, at de faar gratis Sagførere, hvis de indklages for Appelretten. Vi har hørt, at de skal have gjort noget graverende for at blive afsat, og vi har hørt, at de kan appellere til Højesteret, hvis deres Pension fratages dem — altsaa rene Fagforeningsspørgsmaal. Saa hører vi, at Dommereforeningen tiltræder den nye Udformning ved Skrivelse af 31. December 1937.

Hvor ofte har vi ikke hørt, at under Trusler kan man ikke forhandle, og Justitsministeren skrev det jo selv i sin Pjece; men det kommer altsaa bare an paa, hvem det er, der truer, thi i dette Tilfælde har det hjulpet omgaaende, ja, saadan, at Folketingets Medlemmer maatte spille en hel Dag paa at faa at vide, at Justitsministeren havde maattet rette sig efter Embedsmændene.

Jeg synes, at al den Staahej om denne Sag har været i høj Grad malplaceret og lidet fremmende for Tiltroen til en uselvisk Dømmerstand. Maa jeg i samme Forbindelse tillade mig en lille Uartighed og anmode Landets høje Justitsminister om selv at holde lidt mere paa Værdigheden, end man har gjort i den sidste Tids Radiodiskussioner. Følelsen af Retssikkerhed er efter min Mening afhængig af Autoritetstro, og hvis man ikke skaber Autoritetstro, faar man heller ikke Følelse af Retssikkerhed.

Derfor vil jeg meget advare imod, at man saavel fra Dommernes Side som fra den højeste juridiske Instans, den højtærede Justitsministers Side, forfladiger dette Spørgsmaal.

Spørgsmaalet om Forslagets Grundlovshjemmel maa i første Instans være overladt Lovgivningen til Debat, og vedtages en grundlovsstridig Lov, bliver det først i anden Instans Højesterets Sag at dømme herom. Nu synes det imidlertid, som om vi kan faa Ro for den dømmende Magt til at udøve det lovgivende Arbejde.

Vi staar her over for et Forslag om Oprettelse af en ny Retsinstans, hvis Op-gave det er at udøve Disciplinærmyndighed over Dommerne og optage Klager over faldne Domme. Mit Parti er fuldkommen enig i, at de hidtidige Retstilstande paa netop disse to Omraader ikke er tillidvækkende, men vi beklager, at man ikke har taget Skridtet fuldt ud og ogsaa har givet Mulighed for indklage af den offentlige Anklagemyndighed.

Medens Spørgsmaalet om ændrede Bestemmelser vedrørende Genoptagelse af allerede paadømte Sager sikkert vil kunne ordnes ved en Ændring af Retsplejeloven, vil Spørgsmaalet om en Dommernes Domstol næppe kunne afgøres tillidvækkende uden gennem en ny Instans. Men ser man da paa Sættelsen af den foreslaaede Appelret, forekommer denne mig lidet tjenlig til det foregivne Formaal, idet man ikke herigennem kommer bort fra det Forhold, at Dommer skal dømme Dommer. Vi kan saa udmærket godkande den foreslaaede Sættelse, naar den suppleres af lige saa mange Meddomsmænd, altsaa naar Retten kommer til at bestaa af i alt 10 Personer, hvoraf 3 Dommere, 2 Sagførere og 5 Lægmænd. Herigennem vil den faa en betryggende Form. Den foreslaaede Sættelse skaber ikke noget nyt Forum for de saakaldte „friske Øjne“.

Det ærede Medlem Hr. Fr. Dalgaard var jo ogsaa inde paa Lægmandssynspunktet. Naar man skal bedømme Spørgsmaalet om Nødvendigheden af en Disciplinærret for Dommere, maa man i alle Tilfælde regne med, at Dommere er Mennesker, og at det er menneskeligt at fejle. Jeg mener, at man kan afgøre Spørgsmaalet derhen, at lige saa vel som vi maa have en Ministeransvarlighedslov, lige saa vel maa vi have en Dommersansvarlighedslov. De to Hovedsynspunkter, der synes mig at staa imod hinanden, er, om Dommerne kun skal dømmes for aabenbare Forbrydelser, eller om Dommerne skal have et endog større Ansvar end almindelige Mennesker. Jeg hylder den sidste Opfattelse, jeg mener, Dommerne skal have et større Ansvar end almindelige Mennesker, og derfor mener jeg, det i høj Grad er paa Tide, at man skaber et saadant Ansvar.

Det første, der er anført i Bemærkningerne, er Retsplejelovens §§ 60 og 62, der omhandler en Dommers Pligt til at vige sit Sæde, hvis hans Upartiskhed kan drages i Tvivl, og til frivilligt at vige sit Sæde, naar Parterne frygter, at de ikke kan være fuldt ud trygge. Det er ikke helt ueffent at nævne netop disse Paragraffer, thi i saadanne Spørgsmaal har vi Gang paa Gang set, at Dommerne er højst uvillige til at vige deres Sæde. Naar et saadant Krav rejses, burde det efter min Mening altid efterkommes; man bør ikke give skellig Grund til Mistillid. Men netop Dommernes Uvilje til at vige deres Sæde viser, at Prestigespørgsmaalet for dem ikke er ladet helt ude af Betragtning.